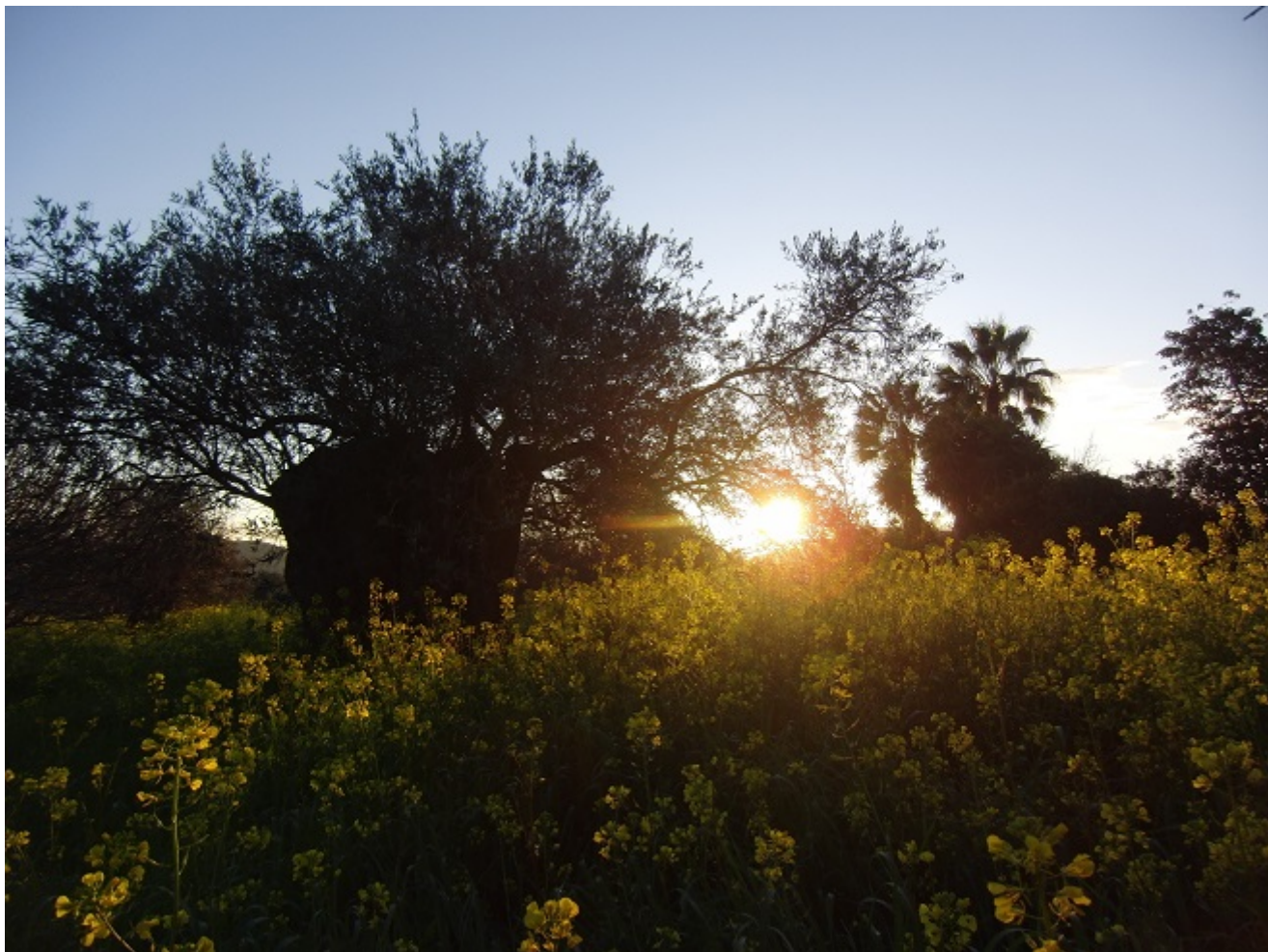
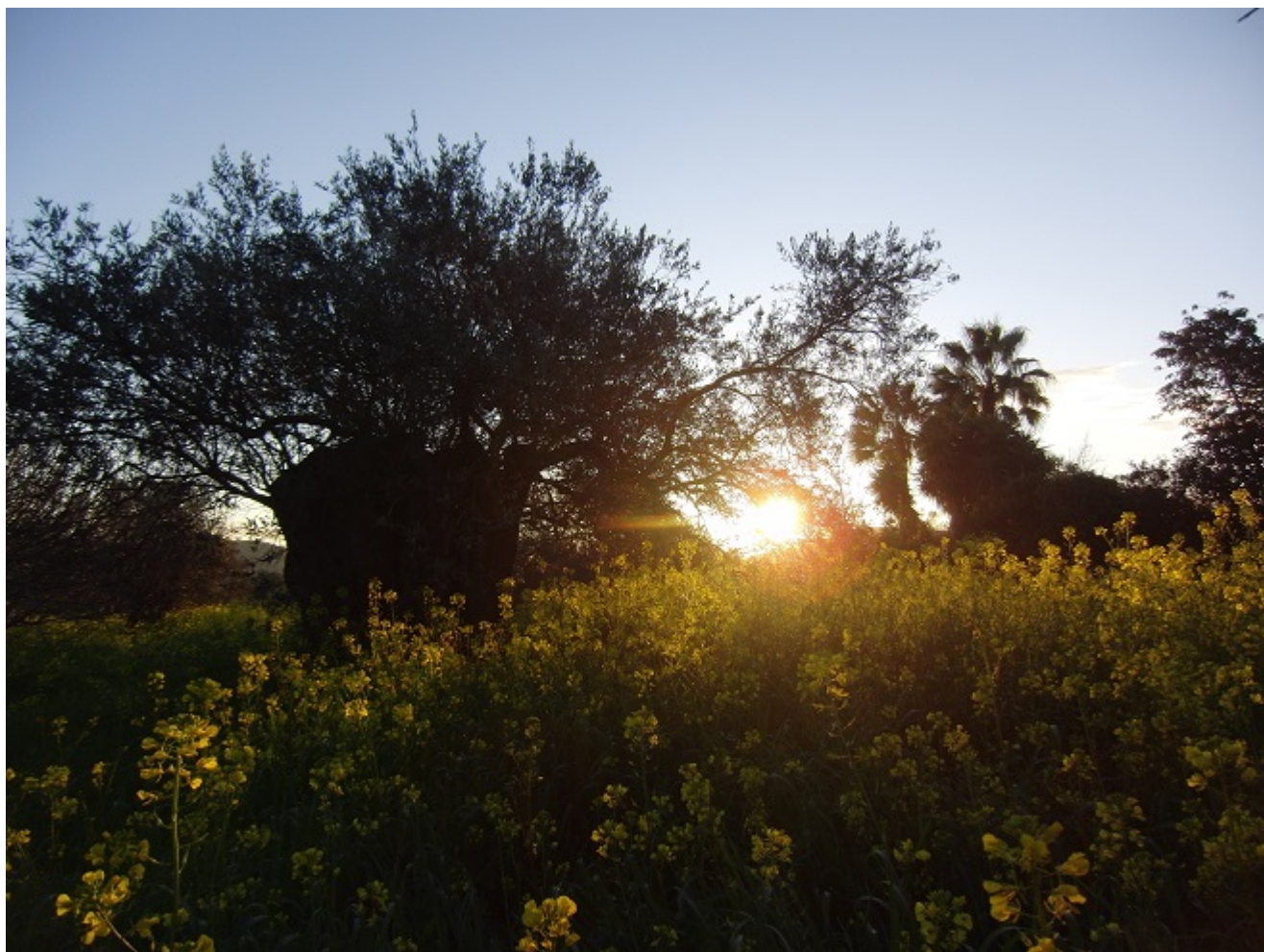

8 Απριλίου 2014

Η ζωή και ο θάνατος

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Μιχαήλ Ε. Μιχαηλίδη, Θεολόγου

Η ανθρώπινη ζωή – όπως και όλη η δημιουργία – είναι έργο της παντοδυναμίας του Θεού. Όχι όμως και ο θάνατος. Ο θάνατος οφείλεται αποκλειστικά στον άνθρωπο. «Ο Θεός θάνατον ουκ εποίησεν, ουδέ τέρπεται επ' απωλεία ζώντων» (Σοφ. Σολ. Α 13). Εκείνο που διαπιστώνουμε, είναι η τελειότητα της ανθρώπινης ύπαρξης με τη δυσυπόστατη οντολογία της: Το σώμα και την ψυχή.

Η ανθρώπινη ζωή μοιάζει με ταξίδι, που περνάει από τέσσερις σταθμούς: 1. Η παιδική ηλικία. Το γλυκοχάραμα. Η αμέριμνη ηλικία που το παιδί ξέρει μονάχα να παίζει, να τρέχει και να χαμογελά.

2. Η εφηβική ηλικία. Το πρωινό της χαράς και της ελπίδας, που όλα φαίνονται ρόδινα. Είναι η ηλικία της δράσης και του αγώνα.

3. Η μέση ηλικία. Το μεσημέρι της ζωής. Η ώριμη ηλικία που σαν το δέντρο, σιγά-σιγά, ρίχνει τα φύλλα. Είναι η σοβαρή ηλικία του θερισμού. Η ηλικία με τα μεστωμένα στάχυα. Και

4. Η γεροντική ηλικία. Το βράδυ της ζωής. Η ηλικία της ησυχίας και της απομόνωσης. Η ηλικία του απολογισμού, της μετάνοιας και της εξιλέωσης, που περιμένει το αιώνιο ξεκούρασμα.

Αυτό το τελευταίο, το λέει περιγραφικά και ο θεόπνευστος ποιητής: «Αι ημέραι των ετών ημών εν αυτοίς εβδομήκοντα έτη, εάν δε εν δυναστείαις ογδοήκοντα έτη, και το πλείον αυτών κόπος και πόνος (Ψαλμ. 89, 10). Ο θάνατος, ωστόσο, δεν είναι μόνο το τέρμα, αλλά και το ξεκίνημα μιας άλλης, αιώνιας ζωής. Το απαγγέλλουμε με τόση πίστη, στην ορθόδοξη λατρεία μας: «Προσδοκώ ανάστασιν νεκρών, και ζωήν του μέλλοντος αιώνος».

Έχουμε άραγε τακτοποιήσει τις πνευματικές μας αποσκευές, για το αιώνιό μας ταξίδι; Οι αληθινοί, βέβαια, χριστιανοί, είναι πάντοτε έτοιμοι. Δεν φοβούνται, αλλά χαίρουν πάντοτε με τη σκέψη του θανάτου. Δυό «μνήμες» πρέπει να μας συνέχουν, για την ωφέλεια της ψυχής μας: Η «μνήμη Θεού» και η «μνήμη θανάτου».

Η εκκλησιαστική ιστορία λέει πως, παλαιότερα σε μοναστήρι της Δύσης, οι μοναχοί χαιρετιούνταν με τον εσχατολογικό χαιρετισμό: «Memento mori» (Θυμήσου πως είσαι θνητός). Η μνήμη του θανάτου μας προφυλάσσει από την πλανεμένη ιδέα πως θα ζήσουμε για πολλά χρόνια και δεν είναι καλό να χάσουμε τις απολαύσεις της ζωής! Ή ξεχνάμε το πρόσκαιρο της ζωής η κι αυτά τα ατυχήματα και δυστυχήματα και τις απροσδόκητες ασθένειες;...

Τι είναι η ζωή μας; Ρωτάει ο αδελφόθεος Ιάκωβος. Και απαντά: «ατμής γαρ έσται η προς ολίγον φαινομένη, έπειτα δε και αφανιζομένη» (Δ 14). Μη ξεχνάμε τον αιώνιο λόγο του Κυρίου: «γίνεσθε έτοιμοι, ότι η ώρα ου δοκείτε ο υιός του ανθρώπου έρχεται» (Ματθ. ΚΔ 44). Γι αυτό, φλογερός πόθος και ικεσία μας, η λειτουργική ευχή: «Χριστιανά τα τέλη της ζωής ημών... και καλήν απολογίαν...».